

Vaš obraz na zasebnem strežniku

»Kdo je na teh fotografijah?« se glasi benigno vprašanje uporabniškega vmesnika, ki se pojavi med prenosom fotografij v družbeno omrežje facebook in od uporabnika prosi, da označi osebe v njih. Za seboj skriva zapleteno tehnološko ozadje in daljnosežne družbene posledice. Najnovejši sistem FBI za prepoznavanje obrazov in identifikacije oseb, t. i. next generation identification, ki naj bi ga začeli uporabljati lani poleti, je po poročanju Electronic Frontier Foundation zmožen podati »le« 50 možnih ujemanj in konkretno ime v »zgolj« 85 % primerov. Pomenljivo je, da je isto leto raziskovalna ekipa omenjenega družbenega omrežja razkrila projekt DeepFace, ki v primerjavi s sistemom FBI pri zaznavanju in identifikaciji obrazov dosega 97,35 % natančnosti človeka pri preučevanju dveh fotografij iste osebe. Kako računalniškim algoritmom to uspeva?

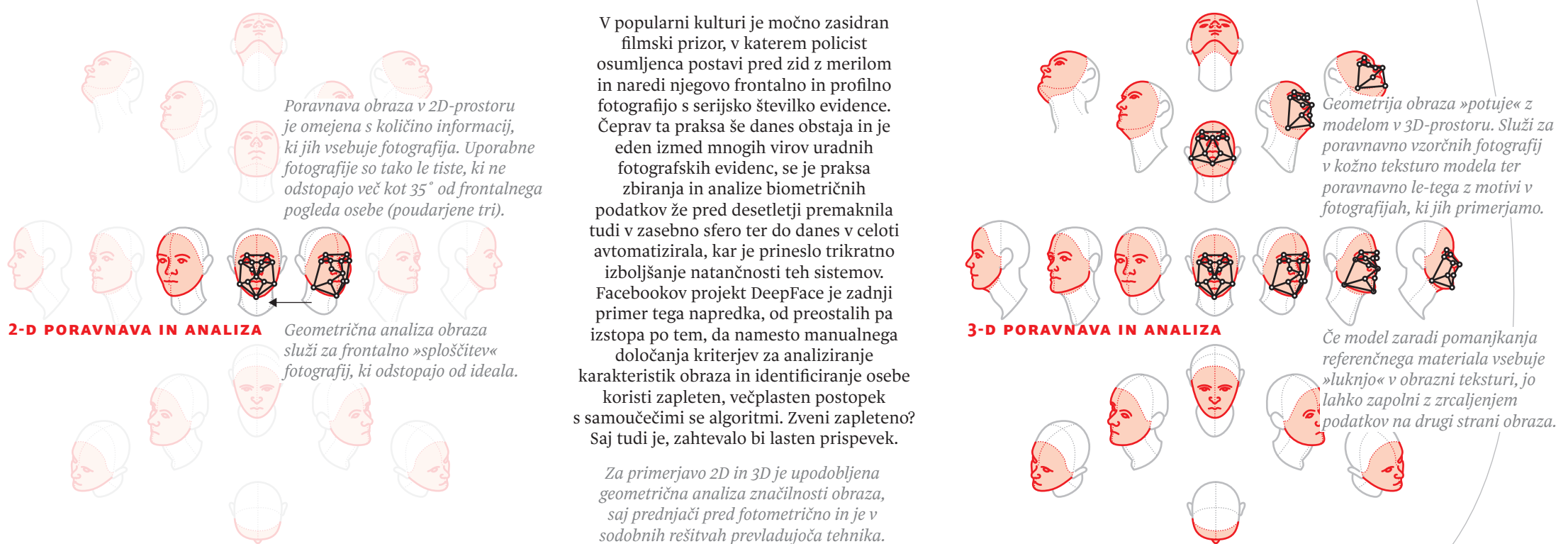
PIŠE Aljaž Vindiš RIŠEJO Ajda Bevc, Aljaž Vesel, Aljaž Vindiš

Prispevek skozi simbolične ilustracije razlaga osnovne principe tehnik zaznave in identifikacije človeških obrazov.

Zapletene rešitve za preprost rezultat

»Kvantni« preskok v natančnosti prepoznav

Neznosna lahkost analize uporabniških vsebin

Med prenašanjem izbranih počitniških fotografij na omrežje, kjer bi jih radi delili s svojimi prijatelji, se nas večina ne sprašuje, kaj se v ozdaju s temi fotografijami dogaja. Bolj zavedni uporabniki med nami pri prenosu vendarle izklopijo določilo geografske lokacije, na kateri je bila fotografija zajeta, v svojih nastavitvah pa imamo izklopljeno možnost samodejnega priporočanja označb obrazov na fotografijah.

Ključno je namreč razumeti, da z registracijo v družbeno omrežje in nekritičnim prenašanjem naših fotografij v to omrežje pristanemo na pogoje uporabe in pogoje zasebnosti, kot jih določa (in s časom spreminja) podjetje, ki omrežje razvija in upravlja. Večina takšnih podjetij posluje z oglasnim poslovnim modelom, ki temelji na vse podrobnejši analizi posameznika.

Če je v preteklosti ta poskušala pogledati v naše objave in nato v naše medsebojne vezi, sedaj poskuša prodreti v naše razpoloženo in celo biometrične značilnosti. V preteklosti so z našimi osebnimi podatki in biometričnimi značilnostmi razpolagale le pristojne institucije, ki so jih centralizirano hranile in z izjemo oseb, ki so potovale, in oseb, osumljenih (mednarodnih) kriminalnih dejanj, razpolagale z njimi le v

okvirih državih meja. Nasprotno si danes zaradi izjemno učinkovitega sistema, ki ga je razvil Facebook, in očitne pripravljenosti njegovih uporabnikov, da ga še naprej prostovoljno »učijo« z nalaganjem novih fotografij, FBI lahko povsem legitimno postavi vprašanje, ali je vredno vlagati javni denar v razvoj infrastrukture nadzora, če so, denimo, vsi vaši podatki na facebooku zgolj en sodni nalog stran.